

FM: Latvijā atjaunojies mērens patēriņa cenu pieaugums

Publicēts: 31.01.2018.

Pēc divos iepriekšējos mēnešos fiksētās gada deflācijas martā atkal atjaunojies mērens cenu pieaugums. Salīdzinājumā ar pagājušā gada martu patēriņa cenas ir palielinājušās par 0,4%. Mēneša laikā cenas augušas par 0,8%, uzrādot spēcīgāku pieaugumu nekā pagājušā gada attiecīgajā mēnesī, kad cenas bija palielinājušās par 0,3%.

Galvenais faktors, kas noteicis, ka Latvijā atšķirībā no kaimiņvalstīm Lietuvas un Igaunijas šobrīd nav vērojama gada deflācija, ir elektroenerģijas cenu kāpums mājsaimniecībām. Tirgus liberalizācijas rezultātā elektrības cenas salīdzinājumā ar pagājušā gada attiecīgo mēnesi augušas par 27,5%. Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi nedaudz palielinājušās arī degvielas cenas, gada griezumā palēninot degvielas cenu kritumu līdz 13,9%, un lēnāks kļuvis arī pārtikas cenu samazinājums – par 1,9% salīdzinājumā ar pagājušā gada martu, kamēr februārī pārtikas cenām bija 2,9% kritums.

Noderīga ziņa? Padalies!

Neskatoties uz gada inflācijas formālu atjaunošanos, kopējā cenu dinamikas aina martā nav mainījusies. Inflācijas līmenis Latvijā tāpat kā kopumā pasaulē saglabājas zems. To nosaka ārējie faktori, kas saistīti ar energoresursu un pārtikas izejvielu cenu kritumu pasaules tirgū. Kopumā preču cenas Latvijā martā, salīdzinot ar pagājušā martu ir samazinājušās par 0,4%, gada griezumā lejuplīdi uzrādot jau kopš pagājušā gada oktobra. Savukārt pakalpojumu cenas tāpat kā iepriekšējos mēnešos uzrāda samērā spēcīgu kāpumu, – par 2,7%, apstiprinot, ka neskatoties uz negatīvo situāciju ārējā vidē, Latvijas ekonomikā saglabājas izaugsme.

Līdzīga situācija saglabāsies arī turpmākajos mēnešos, kad preču cenu pazemināšanās rezultātā kopējais inflācijas līmenis Latvijā būs zems. Naftas cenām pasaules tirgū svārstoties salīdzinoši zemajā 50-60 dolāru par barelu līmenī, inflāciju turpinās ierobežot degvielas cenu pazemināšanās. Pasaules energoresursu cenu kritums turpmākajos mēnešos spēcīgāk atspoguļosies arī dabasgāzes un siltumenerģijas cenās Latvijā. Jau martā siltumenerģijas cenu samazinājums par 4,2% bijis spēcīgāks nekā iepriekšējos mēnešos un turpmākajos mēnešos kļūs vēl straujāks.

Tāpat par pārtikas cenu tālāku lejuplīdi liecina gan biržās tirgotu pārtikas izejvielu cenas, gan Pasaules pārtikas un lauksaimniecības organizācijas veidotais pārtikas cenu indekss, kas parāda, ka neapstrādātās pārtikas cenas šā gada martā bijušas par 18,7% zemākas nekā attiecīgajā mēnesī pirms gada. Pārtikas cenas turpina kristies arī pēdējā laikā. Salīdzinājumā ar februāri tās pazeminājušās par 1,5%. Latvijā pārtikas cenu dinamiku vēl papildus ietekmē Krievijas noteiktais importa aizliegums lielākajai daļai Eiropas Savienībā (ES) ražoto pārtikas preču. Tas palielina ražotāju savstarpējo konkurenci un rada spiedienu uz cenām.

Savukārt pakalpojumu cenu pieaugumu turpinās uzturēt pēdējā laikā vērojamais spēcīgais algu kāpums un Latvijas konverģence uz ES vidējo darba samaksas līmeni.

 [Pieteikties jaunumu saņemšanai e-pastā](#)

Vairāk par šo tēmu

[FM: Jūlijā Latvijā atgriežas inflācija](#)

10/08/2020

[FM: Straujā degvielas cenu krituma dēļ maijā fiksēta deflācija](#)

08/06/2020

[FM: Patēriņa cenas aprīlī palika nemainīgas](#)

05/06/2020

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-latvija-atjaunojies-merens-paterina-cenu-pieaugums>